

"मानव विकास कार्यक्रम"- सन २०१९-२० करिता
मागणी क्र.ओ-१, (२०५३१२३१) व (२०५३१३११) या
लेखाशीर्षांतर्गत निधी वितरीत करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग**

शासन निर्णय क्र:- माविका-२०१९/प्र.क्र.५२(३)/का.१४१८

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक:- १९ ऑगस्ट, २०१९

- वाचा:-** १. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: माविमि २०१०/प्र.क्र.८१/का.१४१८,
दि.१९ जुलै, २०११.
२. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.४४/अर्थ-३ दि.०१, एप्रिल २०१९.
३. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविका-२०१९/प्र.क्र.५२/का.१४१८, दि. २ मे, २०१९.
४. नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र. माविका-२०१९/प्र.क्र.५२/का.१४१८, दि.२४ जून, २०१९.
५. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.९२/अर्थ दि. ८ जुलै, २०१९.

शासन निर्णय:-

"मानव विकास" ही संकल्पना जिल्ह्याऐवजी तालुका स्तरावर राबवून सदर कार्यक्रमाची व्याप्ती वाढविण्याचा निर्णय शासनाने संदर्भाधिन दिनांक १९/०७/२०११ च्या शासन निर्णयान्वये घेतला आहे. मानव विकास कार्यक्रमाची प्रभावी अंमलबजावणी व्हावी व याअंतर्गत निवडलेल्या तालुक्यांना पुरेसा निधी प्राप्त व्हावा; म्हणून सन २०११-१२ या आर्थिक वर्षापासून सदरचा कार्यक्रम राज्यातील २३ जिल्ह्यांतील (नवनिर्मित पालघरसह) अतिमागासलेल्या १२५ तालुक्यांमध्ये राबविण्यात येत आहे.

२. मानव विकास कार्यक्रमांतर्गत सन २०१९-२० या वर्षासाठी "मागणी क्रमांक ओ-१, २०५३ जिल्हा प्रशासन, ०९३ जिल्हा आस्थापना, पंचवार्षिक योजनाअंतर्गत योजना, ०४ आयुक्त, औरंगाबाद (०४) (०१) मानव विकास निर्देशांक वृद्धी करणे (२०५३ १२३१) व (२०५३१३११) दत्तमत" या लेखाशीर्षांतर्गत ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या उद्दीष्टाखाली अर्थसंकल्पित तरतूद अनुक्रमे ₹ ३३८००.०० लक्ष व ₹. ४००.०० लक्ष पैकी अंतरिम अर्थसंकल्प सन २०१९-२० करिता अर्थसंकल्पिय प्रणालीवर प्रथम नऊमाहीकरिता (डिसेंबर २०१९ अखेर) एकूण वार्षिक तरतूदीच्या ६०% मर्यादेत ₹ २०२८०.०० लक्ष व ₹. २४०.०० लक्ष निधी प्राप्त झाला आहे. त्यापैकी उपरोक्त संदर्भित दिनांक २४/०६/२०१९ च्या शासन निर्णय अन्वये मानव विकास निर्देशांक वृद्धी करणे (२०५३ १२३१) खाली एकूण ₹ ११२६६.६३ लक्ष इतका निधी संबंधित जिल्ह्यांना वितरीत करण्यात आला आहे.

३. अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर उर्वरित निधीपैकी मागणी क्रमांक ओ-१, (२०५३ १२३१) या खालील ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) खाली ₹. ६०१३.३७ लक्ष (अक्षरी रुपये साठ कोटी तेरा लक्ष सदतीस हजार फक्त) निधी तसेच अनुसूचित जाती उपयोजना (२०५३ १३११), ३१ सहायक अनुदान (वेतनेतर) खालील ₹. २४०.०० लक्ष (अक्षरी दोन कोटी चाळीस लक्ष फक्त) निधी सोबतच्या विवरणपत्र 'अ' मध्ये नमूद केलेल्या संबंधित जिल्ह्यांच्या जिल्हाधिकारी यांना वितरीत करण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे मागणी क्रमांक ओ-१, (२०५३ १२३१), ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या उद्दीष्टाखालील निधी वगळता उर्वरित उद्दिष्टांसाठी "आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद" यांना विवरणपत्र "ब" मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे निधी वितरीत करण्यात येत आहे.

विवरणपत्र “ब”

(₹ लाखात)

बाब	उद्दीष्ट	अर्थसंकल्पिय तरतूद (२०१९-२०)	BDS वर उपलब्ध निधी (एकूण तरतूदीच्या ६०%)	यापूर्वी वितरीत केलेला निधी (शा.नि.क्र.०२/५/२०१९)	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेला निधी
सर्वसाधारण योजना	०१-वेतन	९१०.००	५४६.००	३०३.३५	२४२.६५
	०६-दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क	१.१०	०.६६	०.३६	०.३
	११-देशांतर्गत प्रवास खर्च	५५.००	३३.००	१८.३५	१४.६५
	१३-कार्यालयीन खर्च	१४०.००	८४.००	४६.६७	३७.३३
	१४-भाडेपट्टी व कर	२०.००	१२.००	६.६६	५.३४
	१७-संगणकावरील खर्च	१०.४०	६.२४	३.४७	२.७७
	२०-इतर प्रशासकीय खर्च	१.००	०.६०	०.३५	०.२५
	३६-सहायक अनुदान वेतनेतर	०.०१	०.०१	०.०	०.०१
	५०-इतर खर्च	६२.४९	३७.४९	२०.८३	१६.६६
	एकूण	१२००.००	७२०.००	४००.०४	३१९.९६

५. संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी सदर निधी आवश्यकतेनुसार आहरीत करावा तसेच जिल्हास्तरावरून नियोजन करण्यात येणाऱ्या योजनांचा निधी संबंधित जिल्हास्तरीय अंमलबजावणी यंत्रणांना वितरीत करावा. तथापि त्याचा हिशोब तालुकानिहाय ठेवण्यात यावा.

६. जिल्हाधिकाऱ्यांना वितरीत केलेला ₹ ६०१३.३७ लक्ष (अक्षरी रुपये साठ कोटी तेरा लक्ष सदतीस हजार फक्त) निधीचा खर्च “मागणी क्र.ओ-१, २०५३, जिल्हा प्रशासन, ०९३ जिल्हा आस्थापना, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, ०४ आयुक्त, औरंगाबाद (०४) (०१) मानव विकास निर्देशांक वृद्धी करणे (२०५३१२३१), ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)” या लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकावा. तसेच आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद यांना वितरीत करण्यात आलेला निधी “मागणी क्र.ओ-१, २०५३, जिल्हा प्रशासन, ०९३ जिल्हा आस्थापना, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, ०४ आयुक्त, औरंगाबाद (०४) (०१) मानव विकास निर्देशांक वृद्धी करणे (२०५३१२३१), ०१-वेतन, ०६-दूरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क, ११-प्रवास खर्च, १३- कार्यालयीन खर्च, १४ भाडेपट्टी व कर, १७ संगणकावरील खर्च, २० इतर प्रशासकीय खर्च, ५०-इतर खर्च व ३६-सहायक अनुदान वेतनेतर” या लेखाशीर्षाखाली सन २०१९-२० या वित्तिय वर्षात खर्ची घालण्यात यावा व विहित मर्यादेत खर्च करावा. त्याचप्रमाणे मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता जिल्हाधिकारी यांनी घ्यावी.

७. संबंधित जिल्हाधिकारी यांना अनुसूचित जाती उपयोजनेंतर्गत वितरीत केलेला ₹ २४०.०० लक्ष (अक्षरी रुपये दोन कोटीचाळीस लक्ष फक्त) निधीचा खर्च “मागणी क्र.ओ-१, २०५३, जिल्हा प्रशासन, ८०० इतर खर्च

(०१)(०१) मानवी विकास निर्देशांक अनुसूचित जाती उपयोजना (२०५३ १३११), ३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)" दत्तमत या लेखाशीर्षाखाली खर्ची घालण्यात यावा. संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही, याची दक्षता घ्यावी.

८. मानव विकास कार्यक्रम अंतर्गत वर नमूद केलेल्या लेखाशीर्षातर्गत झालेला प्रत्यक्ष खर्च व प्रधान महालेखापाल कार्यालय, मुंबई / नागपूर यांनी नोंदविलेला खर्च याबाबत मेळ घालून प्रत्येक महिन्यात केलेल्या खर्चाचा अहवाल" आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद" यांचेमार्फत शासनास त्यापुढील महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत सादर करावा.

९. आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद यांनी सर्व जिल्हाधिकारी यांचेकडून सदर निधीबाबतची "उपयोगिता प्रमाणपत्रे" प्राप्त करावीत व ती नियोजन विभागाकडे सादर करण्याची व्यवस्था करावी.

१०. आयुक्त, मानव विकास, औरंगाबाद व सर्व जिल्हाधिकारी यांनी मानव विकास योजना राबविताना संदर्भाधीन शासन निर्णयांत दिलेल्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

११. नियोजन विभागाचा हा शासन निर्णय"महाराष्ट्र विनियोजन अधिनियम-२०१९ निधी वितरण" याविषयी वित्त विभागाने निर्गमित केलेले शासन परिपत्रकक्र .अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.९२/अर्थ-३, दि. ८ जुलै, २०१९ मधील तरतूदी/ निर्देशानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे

१२. नियोजन विभागाचा हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून; त्याचा संगणक संकेतांक २०१९०८१९१५३३१६०८१६ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(वि. फ. वसावे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
- २) आयुक्त, मानव विकास, पहिला मजला, विकास भवन, बाबा पेट्रोल पंपाजवळ, अदालत रोड, औरंगाबाद.
- ३) सर्व उपायुक्त (नियोजन), विभागीय आयुक्त कार्यालय
- ४) जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष, मानव विकास समिती, पालघर/ ठाणे/ रायगड/ सिंधुदुर्ग/ नाशिक/ धुळे/जळगाव/ नंदुरबार/ जालना/ परभणी/ हिंगोली/ बीड/ नांदेड/बुलढाणा/ अकोला/ वाशिम/ अमरावती/ यवतमाळ/ नागपूर/ भंडारा/ गोंदिया/ चंद्रपुर / गडचिरोली.
- ५) संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

- ६) जिल्हा नियोजन अधिकारी, मानव विकास समिती पालघर/ ठाणे/ रायगड/ सिंधुदुर्ग/ नाशिक धुळे/जळगाव/ नंदुरबार/ जालना/ परभणी/ हिंगोली/ बीड/ नांदेड/बुलढाणा/ अकोला/ वाशिम/अमरावती/ यवतमाळ/ नागपुर/ भंडारा/ गोंदिया/ चंद्रपुर / गडचिरोली.
- ७) जिल्हा कोषागार अधिकारी, जिल्हा कोषागार कार्यालय, पालघर/ ठाणे/ रायगड/ सिंधुदुर्ग/ नाशिक/धुळे/जळगाव/नंदुरबार/ जालना/ परभणी/ हिंगोली/ बीड/ नांदेड/बुलढाणा/ अकोला/ वाशिम/ अमरावती/ यवतमाळ/ नागपुर/ भंडारा/ गोंदिया/ चंद्रपुर / गडचिरोली.
- ८) वित्त विभाग (का.अर्थ-१६), मंत्रालय, मुंबई.
- ९) निवड नस्ती.

*****

शासन निर्णय क्र:- माविका-२०१९/प्र.क्र.५२ (३)/का.१४१८ दि.१९/०८/२०१९ चे सहपत्र

विवरण पत्र “अ”

(र.लाखात)

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नाव	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेला निधी लेखाशिर्ष (२०५३१२३१)	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेला निधी लेखाशिर्ष (२०५३१३११)
१	पालघर	२८८.६५	१५.००
२	ठाणे	९६.२०	४.००
३	रायगड	४८.१०	१.००
४	सिंधुदुर्ग	४८.१०	०.००
५	नाशिक	३८५.००	२०.००
६	धुळे	१९२.५०	१०.००
७	नंदुरबार	२८८.६५	१२.००
८	जळगाव	३११.७५	१२.००
९	जालना	३८५.००	२०.००
१०	परभणी	४०८.००	२०.००
११	हिंगोली	१४४.००	६.००
१२	बीड	४८.१०	१.००
१३	नांदेड	४०८.००	१६.००
१४	बुलढाणा	३११.७५	१२.००
१५	अकोला	४८.१०	२.००
१६	वाशिम	१९२.५०	७.५०
१७	अमरावती	९६.००	०.००
१८	यवतमाळ	४३२.००	१६.००
१९	नागपुर	९६.२०	३.००
२०	भंडारा	३४०.५०	६.००
२१	गोंदिया	४८५.००	१६.००
२२	चंद्रपुर	४८०.००	२१.००
२३	गडचिरोली	४७९.२७	१९.५०
एकुण		६०१३.३७	२४०.००

(वि. फ. वसावे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन